

Libris.RO

Respect pentru oamenii și cărții

Cristian Scutariu

EST, SPRE SIBERIA

Cluj-Napoca, 2019

Cuprins

Am plecat! Est, spre Siberia	5
Kalașnikoave, țepe la hot-dog și prima zi în Ucraina.....	6
Am ajuns la Kiev. Greu, dar am ajuns.	
Mâine încerc intrarea-n Rusia	14
Zâmbește la vama cu Rusia, iar rusoaica te va ajuta!	
Azi Briansk, mâine Moscova	20
Ziua nervilor, a certurilor și a hotelurilor-bordel	29
Motocicleta mea e între uzbeci și tadjici.	
Eu mă pregătesc de Transsiberian	37
O nouă călătorie cu Transsiberianul și niște vecini interesanți	42
Colegii au dispărut în noapte, am rămas doar cu Fătălău	49
„Jefuit” la vagonul-restaurant și o nouă Natașă între vecini	56
Americanii inconștienți și problema de la sosirea în Irkutsk.....	64
Parisul Siberiei e, de fapt, Sahara Siberiei	71
Noaptea în care aproape am cedat	78
Neamțul a ajuns la Irkutsk! Suntem gata	
de cei 5.200 de km spre Magadan	86
Turul Lacului Baikal și o sperietură cu motocicleta	92
Prietenii mei, șoferii de TIR. Am ajuns la Cita în doar... 12 ore... 100	
Încep să văd ce înseamnă Siberia, o singură benzinărie	
în 300 de kilometri	108
Lena Highway până la Tynda, puțin cam mult pentru mine	117
Povești cu ajutoarele lui Ewan McGregor din <i>Long Way Round</i>	124
Motocicleta a avut grija de mine. Invers, nu prea	133
Oameni buni, vodcă și Estul Rusiei decis să îl repară pe Gotze	140
Am intrat pe Drumul Oaselor. Și cât e de greu...	150
Zăpadă, 5 grade, noroi cât casa și cea mai frumoasă	
Siberie de până acum	162

Orașele abandonate ale pustiului din Estul Îndepărtat.

Dorm în unul dintre ele	172
Magadan! Unde șoseaua se oprește în apă și unde s-a terminat Pământul	181
În Rusia se face totul pe încredere. Faceți cunoștință cu Cristina, o fată de treabă.....	189
Nu pot pleca din Magadan fără să fiu ajutat din nou de o rusoaică. Alta, nu Cristina	197
Cine te crezi, Scutariule, să plătești pentru benzină și pentru ulei? Cadoul rușilor la ieșirea din țară	205
Interogatoriu vameșilor ucraineni	210
Acasă nu s-a schimbat nimic. Dar sper că m-am schimbat eu.....	214

Am plecat! Est, spre Siberia

Nu mai țin minte când a apărut în capul meu treaba asta cu mersul la Magadan. Dar știu sigur că totul s-a accentuat atunci când am văzut pentru prima dată documentarul *Long Way Round* cu Ewan McGregor și Charley Boorman. N-a ajutat nici cititul cărții *Vând kilometri*. Autorul ei, Mihai Barbu, mi-a mărit apetitul pentru călătorit pe două roți, el e responsabil pentru imaginea bună pe care o am față de oamenii din Rusia. Și mersul la Magadan este motivul pentru care mi-am luat motocicleta asta. Cred în continuare că BMW F800 GS e cea mai potrivită motocicletă pentru nevoile mele, am testat-o două săptămâni în Maroc prin toamna lui 2016, rămâne să vedem cum facem față acum.

Știu că sunt mulți care spun că o motocicletă ca și stock, aşa cum e a mea, rezistă foarte greu la un asemenea drum. Însă n-am emoții, depinde foarte mult de felul în care mergi. Eu nu mă grăbesc, nu particip la curse, nu vreau să merg cu 120 km/h pe macadam ca să văd Siberia în filmele capturate de camera video de pe cască. O să merg încet, cât îmi permite skill-ul, și o să ajung la Magadan... când o să ajung.

Respect pentru oameni și cărti

Ah, Magadan e doar un nume de oraș, nu e destinația de la care tind să... obțin ceva, prin care să demonstreze ceva. Drumul până acolo mă interesează, însă e posibil să nu ajung la capătul lumii. Ploi, inundații, poduri rupte, noroi, sunt multe chestii care pot interveni și care îmi pot bloca înaintarea. În cazul în care nu se poate, nu facem pe eroii. Nici eu și nici Mario Gotze. Ne întoarcem frumușel de unde suntem și găsim soluții. Cum spuneam, nu concurez cu nimeni, nu vreau să mă compar cu nimeni, nu mă interesează să obțin timpi-record, nici să am cele mai frumoase poze și nici cele mai bune povestiri. Vreau să nu am probleme născute din prostie, să nu cad, să nu stric motocicleta pentru că nu am nici cele mai de bază aptitudini de mecanic. Vreau să mă bucur de drum și atât.

Mi-am făcut stickere și tricouri. Stickerele vor vandaliza locuri din Rusia, nu vă scandalizați, aşa se face!

Kalașnikoave, țepe la hot-dog și prima zi în Ucraina

Sute de ore de pregătiri, degeaba! Oricât mi-am organizat eu lucrurile, momentul alcăturii bagajelor e îmbibat de haos. Unde-s camerele de rezervă, cablurile de la Drift, am băgat deja sculele? Ce haine să îmi iau? Păi, alea de pe listă! Care listă, c-am șters-o, era într-un notepad amărât. Bun, atunci bagă ce-ți vine la mâna. Bagajele pe cântar: câte 9 kile lateralele și 7,5 kile bagajul central. Mult de tot. Sună ceasul la 6:30 dimineață, cafea, lapte, duș, îmbrăcat, montat bagaje. Știu că durează mult montatul, dar m-am specializat, am

Respect pentru oameni și cărți

scurtături. Gata! Emoțiile de ieri nu erau legate de plecare, de drum, ci de faptul că voi sfecli bagajele. Sper că n-am făcut-o!

Vreau să plec la 7:30 din București, să păcălesc traficul. Dar nu-mi iese, spre Colentina sunt milioane de mașini, noroc că-s doar vreo 21 de grade și nu transpir. Ghetele Gravel sunt butucănoase și nu simt deloc schimbătorul de viteze, noroc cu indicatorul de pe bord, altfel n-am habar în ce treaptă sunt. Merg ca troleibuzul, pe şine, motocicleta e plină și e și lată, nu mă pot strecura. Ieșirea până la Afumați e chin, dar merge! Și ce merge! Cu dopurile în urechi elimin zgomotul vântului și mi se pare că Mario Gotze merge impecabil! Se aude doar

Respect pentru oameni și cărti

motorul, bolborosit, de parcă am tobă Akrapovič. Băiatu' n-are probleme cu bagajele, dar nici să-i cer viteză mare, că protestează. Cauciucurile astea, teoretic 50% pentru asfalt – 50% pentru off-road, sunt un compromis tâmpit. Și nu doar ale mele, orice cauciuc 50-50 e tâmpit! Nu face bine niciuna dintre treburi, eu nu simt deloc față motocicletei, la fiecare accelerare mai puternică ghidonul se plimbă stânga-dreapta, aderența e o iluzie, frânările la fel. Dar mă adaptez.

Azi trebuie să trec granița prin nord, pe la Siret, și să ajung în Ucraina într-un oraș cu nume normal: Dunaivtsi. Zic nume normal pentru că alternativa era Khmelnytskyi, vreo 50 de kilometri mai încolo. Iau DN2 la mișto, opresc la un Gazprom pentru sandviș și cafea. Mario Gotze atrage priviri, arată fioros cu atât de multe bagaje pe el, cu toate protecțiile lui. „De cât e?”. „Aaa, de opt sute? Am și eu una, dar de 250”. Focșani, benzină. Roman, mâncare? De fapt, hai la 40 de kilometri mai sus, că-s hanurile. Hanul Ancuței, un monument decapitat și dezbrăcat de istorie de un patron descreierat. Servicii infecte, kitsch, prețuri ca pe Nordului în București. Aleg Hanul Răzeșilor, de lângă, o mizerie asemănătoare, dar măcar n-am pretenții. O ciorbă rădăuțeană la microunde și niște colțunași cu amintire de brânză de vacă și smântână acră. Mai târziu o tai spre Suceava. Nord, ținutul mănăstirilor, Bucovina. Merg cam 110 în afara și cât se poate de legal în localități, dar greutatea și lipsa factorului aerodinamic îl ard pe Gotze: 5,6 consum până la Suceava. Nu-i nimic, e ieftin în Rusia, cât de mare poate să fie diferența la buget?

Ajung la vama Siret pe la... habar nu am, cred că 5. Și coadă, tată, coadă ca pe vremuri la... orice. Mașini cu numere de Suceava, Ucraina și Polonia, toate aşezate pe două benzi jumate, care par să se gâtuie într-o singură direcție. Ai noștri vameși sunt pe chillax, au un singur ghișeu deschis. Sunt

Respect pentru oameni și cărți

civilizat și stau la coadă, deși pe lângă mine trec pietoni și bicicliști care taie rândul. Stau, dar pare că se împute treaba. La propriu, că e cald. Coada nu se mișcă, oamenii atipesc prin mașini, aşa că fac prima „românească” din călătorie. Gaz, dreapta pe lângă trotuar, slalom și-s la ghișeu. Cu 35 de secunde de mers fraudulos am scutit, probabil, o oră de așteptat. „Pașaport și talon”. „Vă dau și împuternicirea?”. „Ce să fac cu împuternicirea, nu vezi că ești trecut drept utilizator în talon?”. Bine, pa! Am trecut de români, urmează boșii de ucraineni. La ei e la fel, coada practic începe de după ghișeul românesc, deși facem o nouă „românească”. Slalomul merge

Respect pentru oameni și cărti
și nu doar că nu protestează nimeni, ba chiar îmi fac loc cu mașinile să trec. Până la primul punct de control.

- Pașaport, asigurare, actele motocicletei.
- Poftim!
- Unde mergeți?
- În Rusia.

Și dus a fost. Un nene pe la 1.85 îmbrăcat în haine militare, cu pistol la brâu.

- Ai asigurare? Hop și vameșu'.
- Am, dar a luat-o colegul.
- Unde te duci?
- În Rusia.
- Unde în Rusia?
- La Magadan.

Face ochii mari și începe să vorbească în rusă. Înțeleg doar „Magadan” și observ rima, probabil e cântec sau poezie.

– Tu știi unde e Magadan?, zice, uitându-se peste ochelari.
Nu, bossule, am plecat de acasă fără să știu, am închis ochii și am pus degetul pe hartă.

- Da, la vreo 12-13.000 de kilometri.
- Aha...

Urmează un sir de cuvinte în rusă, înțeleg doar „Rusia” și pricep semnul de gât sucit.

- Mie? Sau eu lor?
- Tie, tie!

Apoi încă un semn cu latul palmei spre gât! Mersi, tată, de asta aveam eu nevoie. Dar ești hater, că sunteți în sucăr cu rușii, doar n-o să-mi zici de bine.

Scap și de ăsta și ajung în zona ghișeelor. Aici e ca-n Istanbul, haos, copii, mașini pornite, gaz, noxe, praf. Habar nu am ce trebuie să fac, deși am mai trecut de câteva ori cu mașina în Ucraina. N-am pașaportul și restul actelor, sunt la soldatul

Re de mai devreme. Stau vreo 20 de minute și nu mișcă nimic. Mai stau cinci și soldatul vine cu actele. „Drum bun”, că. Dar nu prea departe, că-n cinci metri trebuie să mă opresc la controlul vamal. Mă opresc, na. Vine o doamnă, rusoaică toată! Cam 45 de ani, ruj roșu pe toată fața, machiată strident, blondă, răvășită de transpirație și oboseală. E acră ca o corcodușă. „Tu? Ce e?”. Mă vede că m-am băgat în față și mă arde, sunt sărit la prima tură de control, adică stau 20 de minute și mă uit cum sunt scotocite portbagaje de mașini venite din România. Pe a doua n-o mai scap, apuc să îi arăt pașaportul și vine scârbită să îl ia. Intră în coșmelie, stă cinci minute și se întoarce.

– Narcotic? Armament? Kalașnikov?

Jur, nu glumesc! Mă uit cruciș, aş vrea să râd, dar îmi e frică să nu o pun și mai rău.

– Nu, de niciunel, zic.

– Aha, unde te duci?

– La Magadan, în Rusia.

De unde părea că a mâncat doar castraveti în oțet toată ziua, doamna începe să se lumineze. Și să pufnească în râs, aproape.

– Măi copile, tu știi unde e? Ce faci acolo?

– Mă plimb, doamnă!

– Păi și altundeva decât în Rusia n-ai găsit să te plimbi?

Hai, fugi!

Gata, Ucraina! Ne salutăm pe fugă, că cinci patrupezi colțoși vor să-mi testeze pielea de pe cizmele moto, aşa că ratez poza cu indicatorul rutier pe care scrie mare și frumos numele țării. Bag iuțeală, începe să se ascundă Sorinel și n-aș vrea să mă prindă noaptea. Drumul e bun, dar nu prea. Adică se străduiesc ei, săracii, să reasfalteze, dar porțiunile reabilitate-s puține. În rest e ca pe mare, cu barca, denivelări uriașe. Mașinile pocnesc, trosnesc, scot scânteii, e imposibil

Respect pentru oameni și cărti

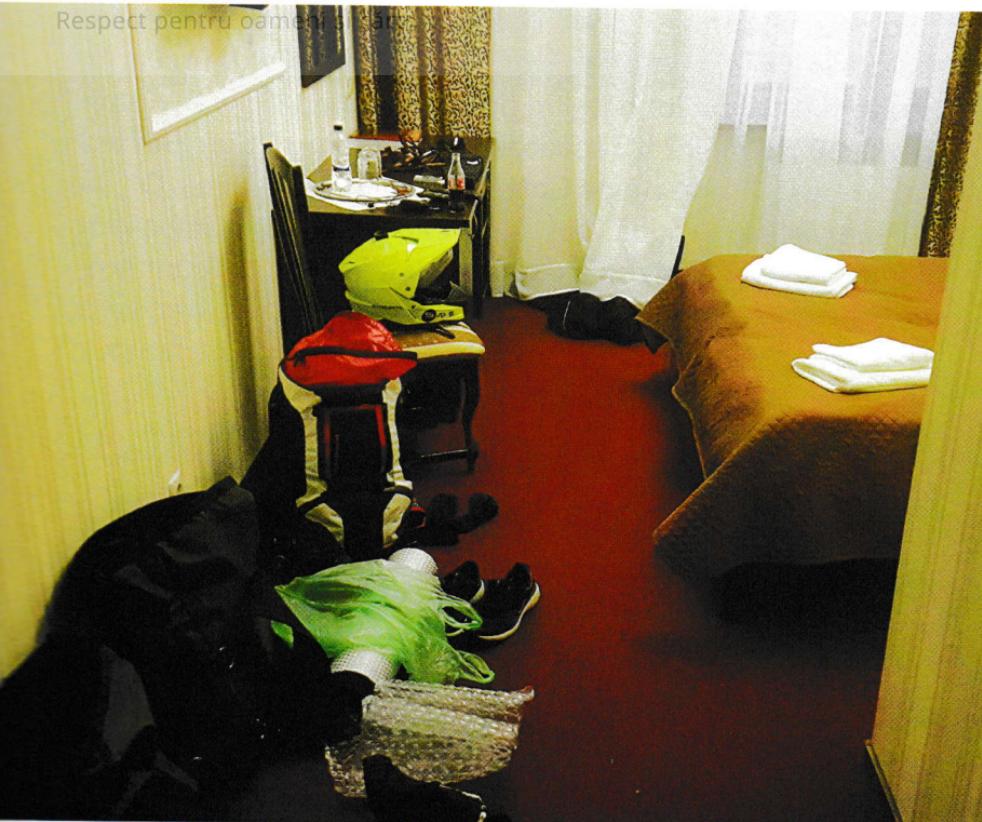
să mergi cu viteză, dar ei merg cu 100 constant. Eu sunt privilegiat, motocicleta mea se descurcă cu aşa ceva, dacă n-avem gropi e bine. Nici măcar nu mă bâtâie prea tare, aşa că nu simt prima sută de kilometri.

Văd şi o fază tare. La o trecere peste calea ferată, cu semnalele luminoase şi acustice pe full, şoferii trec ca la Monza, fără probleme. Eu opresc ca omu' şi, pe cuvântul meu de onoare, văd faza mileniului. Pe locomotivă, un nene cu un steag care se uită stânga-dreapta şi încearcă să-i facă pe şoferi să opreasă. Trenul merge cu 2 km/h, mecanicul nu vede decât în dreapta şi trebuie să comunice cu nenea cu steagu', iar maşinile continuă să treacă până când ăsta-i pe la jumătatea drumului pe care-l are de tăiat. Wow!

Am rezervat un hotel când mă plătiseam la vamă. Plănuiam să stau în altă parte, dar dacă am zis că nu mai merg aşa de mult azi, am spart nici go de lei pe o cameră la un hotel despre care am aflat că n-are restaurantul deschis decât după confirmarea comenzi. Aşa că... pauză de masă. Ucrainenii n-au drumuri, dar au nişte benzinării mişto. Găseşti de toate, inclusiv hot dog vertical, chestia pe care am descoperit-o acum vreo 5 ani, cred. Au cărăbuşi de trei feluri la rotisor. Îți alegi unul, iar nenea îl bagă într-o baghetă din care e scos miezul, apoi îl zideşte cu nişte mortar făcut din ketchup, muştar şi maioneză. Sublim! Iau şi o Cola la cutie, să nu se plătisească maioneza aia cu un singur tip de chimicale, plătesc şi mă aşez la masă. Un Wi-Fi, un Facebook, toate bune. Doar că-mi scapă ochii pe chitanţă. O Cola, asta e sigur că i-am văzut preţul. Dar la hot dog de ce scrie 2X, că eu am luat doar unul? Întorc ţeasta şi văd preţul scris mare, 29 de franci de-a ucrainenilor!

Opaaa, m-a ars! Şi jur că mi s-a părut bagabont nenea de la benzinărie, un ins pe la 50 de ani, rotund, cu fălcii pe care-au explodat câteva vene, cu tricoul murdar şi privirea

Respect pentru oamenii săi

tulbure. Pai futuzdumnezeii biserica, tu vrei să mănânci pe banii mei? Bine, 29 de franci nu înseamnă mare lucru, dar de ce să mă arzi? Mă apucă dracii și mă duc la tejghea. „Boss, m-ai ars! Uite, aici scrie 2 ori nuștiuće și tu mi-ai dat mie *adin!*” Împăratul se face că nu înțelege, se uită și mirat, de parcă l-am acuzat că a dezbinat Biserica Catolică. „Lasă vrăjeala, e clar, m-ai ars!”. Nu ne înțelegem, dar probabil că-și dă seama că miza-i prea mică și cedează. „Aaaaaaa, da!”, cică. Si mă cheamă să-mi mai dea un hot dog.

Cu burta plină și după o conversație din mâini purtată cu nenii care bagă benzină la pompă, iau la rost ultimii 50 de

Respect pentru oameni și cărti

kilometri. E aproape seară și ajung la fix la hotel. Recepție, bagaje în cameră timp de 20 de minute. Iubesc țările în curs de dezvoltare cu ale lor hoteluri noi-țiplă și prețuri mici. „E safe parkingu', șerifule?”. E saaaaaaaafe, cum dracu! Bun, poate-l mai găsesc dimineață pe Gotze al meu, n-ar fi tocmai OK să îl bage racheții în dubă. Duș, blog, Facebook, alte tâmpenii și somn. Mâine trebuie să ajung la Kiev, vreo 400 de kilometri, dar vorba receptorului de la hotel: „Six hours, maybe a couple more. Very, very bad roads in Ukraine, we are famous for this in the whole world!”.

Am ajuns la Kiev. Greu, dar am ajuns. Mâine încerc intrarea-n Rusia

Nici cocoșii de la casele de peste drum nu s-au trezit ca mine. 6:34 fix, gata somnul, cu 56 de minute înainte să sună alarmă pe care mi-am pus-o aseară. Planul era să mă trezesc la 7:30, până la micul dejun de la 8 să fie bagajele gata, iar la 9 să plec din fața hotelului spre Kiev. Acum trebuie să frec duda o oră și presimt că o să îmi pară rău diseară. Micul dejun pe care l-am bifat dintr-o listă cu vreo cinci opțiuni, în momentul cazării, zicea: „scrambled eggs with sausage and vegetables”. În restaurantul în care dejunez singur, ca regele Spaniei, primesc două ouă ochiuri și doi crenvurști, o felie de roșie și două de castravete. Tot aia! Mănânc, bag și o cafea bună și plec.

„Nice bike, maybe five hours to Kiev”, silabisește bossul de la recepție la vederea lui Mario Gotze. Adică nu mai e aşa rău drumul cu o asemenea motocicletă, a? Ei bine, e! Drumul e făcut din valuri de asfalt, linie dreaptă și înconjurat de

Respect pentru oameni și cărți

copaci. Din cauza vibrațiilor date de drum îmi e frică să pun telefonul în suport, aşa că nu merg pe Google Maps, merg pe GPS-ul BMW care e, de fapt, un Garmin Zumo 390. Doar că hărțile sunt pulbere, n-au nicio legătură cu realitatea, ăștia de la Garmin își bat joc de partea asta de lume, totul e aproximativ. Îmi zice că mă duce pe un alt drum la Kiev, pare drum mare, accept. Merg prin orașe pe care le-am mai tranzitat când am fost la Kiev, acum câțiva ani, la Dinamo Kiev – Steaua în Europa League, apoi GPS-ul mă pune să fac la stânga, nu înainte aşa cum mă îndeamnă instinctul. Bine, mă! Fac stânga și încep să regret după primii 500 de metri.